కౌరవసైన్యాన్ని చూసిన ఉత్తరకుమారుడు రథంమీంచి గభీమని గెంతినట్టుగా, జీవహింసచేయాలనే కృతనిశ్చయంతో వస్తోన్న తోటమాలీని దగ్గరగా రానిచ్చి గోడమీంచి చెంగున రోడ్డుమీదికి ఉరికింది నల్లటి కుర్రమేక.

తోటగల ఆసామీ తోటచుట్టూ దిట్టంగా ఎత్తుగా గోడ కట్టుకున్నాడు. కాని ఆగోడకి ఒకచోట ఒకవార మ్యునిసిపల్ చెత్త డబ్బా ఉంది. సరిగ్గా అక్కడే ఆగోడకి ఒక ఇటిక జారింది. ఈ రెండు భోగట్టాలూ తోటగల ఆసామీ గమనించలేదు. నల్లమేక గమనించింది.

నిచ్చెనవేసుకొని స్వర్గానికి వెళ్ళినట్టుగా, చెత్తడబ్బానీ, ఇటిక జారినసందునీ ఆధారం చేసుకొని తోటగోడ ఎక్కింది నల్లమేక.

పేరుకి పిట్టగోడేకాని, నిజానికి ఆగోడ చాలా ఎత్తుగా ఉంది. లోనికి గెంతుతే మళ్ళీ పైకి రాడానికి అటువైపు చెత్త డబ్బాలూ, జారిన ఇటికలూ లేవు. అందుచేత, గోడమీదనే నిల్చొని,

“ఈ మనుష్యులు గడుసువెధవలు” అనుకొంది నల్లమేక.

నల్లమేక భారతం చదవలేదు. హరికథలయినా వినలేదు. అందుచేత అది ఎరగదు, గడుసుతనంలేని కుర్రవాడు అభిమన్యుడని ఒకడుండేవాడని.

మేకల్లో అభిమన్యుడివంటిదికాదీ మేక. పద్మవ్యూహంలా ఉండే ఆ తోటలో ప్రవేశిస్తే మళ్లీ బైటకి రావడం కష్టమని గుర్తించిన నల్లమేక, గోడమీదనే నిల్చొని పస్తాయించి చూసింది.

కిందికి గెంత నవసరంలేకుండా, దానికి అందుబాటులో నాలుగు క్రోటన్సు చెట్లూ, ఒక లేతమామిడిమొక్కా, ఒక వేపచెట్టూ ఉన్నాయి.

భారతీయులకి సీమ కూరలమీదా, మేకజాతికి క్రోటన్సు కొమ్మలమీదా మోజు ఎక్కువ.

అందుచేత నల్లమేక గోడమీదుగా, తిన్నగా, క్రోటన్సు చెట్లవైపు నడిచి, అందులోనూ ప్రిన్స్ ఆఫ్ వేల్స్‌ని ఎంచుకొని, పొడవైన మూతితో, చురుకైన పండ్లతో ఉపాహారం సేవిస్తూ, మాటిమాటికీ తన పొట్టితోకని విలాసంగా ఆడిస్తూ, ఓరకంటితో అటూ ఇటూ చూస్తోంది.

విలాసంగా, కులాసాగా ఉన్న నల్లమేకని తోటమాలీ చూడ్డం, చూడగానే అతను పళ్ళు బిగించి దుడ్డుకర్రని చేతపట్టుకోడం, పట్టుకొని చడీ చప్పుడూ లేకుండా చల్లగా రావడం అన్నీ ఒకటి రెండు నిమిషాల్లో జరిగేయి.

మేకలు మెడతిప్పి వెనక్కి చూడగలవు. మెడ తిప్ప నవసరం లేకుండా ముందుకీ పక్కలకీ చూడగలవు. ఒకవైపు చూస్తున్నట్టుగా ముఖం పెట్టి ఇంకోవైపు చూడగలవు.

రాచకొండ విశ్వనాథశాస్త్రి

ఈ శక్తులన్నీ ఈ మేకకూడా ఉన్నాయి. అంతేగాక, ఈ యొక్క నల్లమేక కుర్రదయినప్పటికీ, కాన్వెంటులో చదివే ఆతతాయి పిల్లలకి పాఠాలు చెప్పగలిగిన ప్రజ్ఞావిశేషం గలది. బహు చురుకైనది.

తోటమాలీ కేం తెలుసునయ్యా ఈ నల్లమేక సంగతి?!

గోడమీద మేక తనని చూడలేదనుకున్నాడు, పాపం, అమాయకుడు.

అతను దొంగచాటున చేసే యుద్ధప్రయత్నమంతా మెడ తిప్పనైనా తిప్పకుండా కనిపెట్టిన నల్లమేక, అతణ్ణి వీలయినంత దగ్గరగా రానిచ్చి, ఈలోపున వీలయినన్ని క్రోటన్సు ఆకులు భక్షించి, ఆఖరి క్షణాన్న అతగాడికి తన పొట్టితోక చూపించడమే కాకుండా, అతణ్ణి

“పోరా! బృహన్నలగా!”

అనే తిట్టుతో సమానమైన మేకతిట్టు తిట్టి, చెంగున ఉరికింది రోడ్డుమీదికి.

ఇష్టంలేని పనిచెయ్యడానికి రెండున్నర మైళ్ళు ఎండలో నడవ్వలసి వస్తే మనిషన్నవాడికి ఎంత కోపం, దుఃఖం, చిరాకూ కలుగుతాయో, అంత కోపం, దుఃఖం చిరాకుతో ఎండలో చెమటలు కక్కుకుంటూ నడుచుకు వస్తున్నాడు ఆఫీసరుగారి నౌఖరు.

తమ తమ భర్తల ఆఫీసుల్లో పనిచేసే నౌఖర్లని, ఆయా ఆఫీసర్ల భార్యలు, ఎండలో ఏయే పనులమీద పంపిస్తారో అట్టి పనిమీదనే అతణ్ణి అమ్మంచింది ఆఫీసరుగారి భార్య.

ఆఫీసరుగారి భార్యకి ఒక సర్రియలిస్టు ప్రియుడు ఉన్నాడు.

అతనొకసారి ఆమెతో,

“నీ కన్ను, పెదవి, తల, కాలు, నలుపు, ఎరుపు, పువ్వు, చెప్పు, చడీ చెయ్యక, చప్పుడు చెయ్యక, ఎవ్వరితో చెప్పక చెప్పక, చీకట్లో నలుపుల్లో, పువ్వుల్లో ఎరుపుల్లో పెట్టి నిచ్చెన ఎక్కి నాకు ఇచ్చెయి చ్చెయ్” అన్నాట్ట.

ఆఫీసరుగారి భార్య పొడవు : 4' 6''

ఆమె సర్రియలిస్టు ప్రియుడి- పొడవు : 6” $3\frac{1}{2}$”

అందుచేత ప్రియురాలికి నిచ్చెన అత్యవసరం.

ఆ ప్రియునకు ఆమె ఏమి యిచ్చిందో ఎవరికీ తెలియదు. చెప్పులుమాత్రం ఇవ్వలేదు. సర్రియలిస్టు, ఎవ్వరికీ ప్రియుడూ కానట్టి తన నౌఖర్‌కి మాత్రం ఒక పాత చెప్పులజత యిచ్చింది. అవే అతను తొడుక్కున్నాడు.

ఆ చెప్పులు అతనికి కొంచెమూ సరిపోవు. అవి అతణ్ణి హెచ్చుగా కరుస్తున్నాయి.

ఆఫీసర్లూ, వారి భార్యలే కాకుండా వారివారి చెప్పులు కూడా కరుస్తాయనడానికి ఇదొక నిదర్శనం.

నల్లమేక ఉరికినప్పుడే, ఆఫీసరుగారి నౌఖర్ యొక్క కుడికాలి పాత చెప్పుకి కుట్టు తెగింది.

చెప్పు తెగేసరికి అతగాడు “సచ్చేన్రా బగమంతుడా” అనుకున్నాడో, “బతికించేవ్రా బగమంతుడా” అనుకున్నాడో ఎవరికీ వినిపించలేదు. ఏదో గొణుక్కుంటూ, చెప్పు ఎక్కడ తెగిందో చూసుకోడానికి వంగున్నాడు.

శరవేగం గంటకి పదిహేను మైళ్లయితేనే ఆ మోటారుకారు శరవేగంతో వస్తోం

దని చెప్పడానికి అవకాశం ఉంది. కాని, ఆ వేగం, ట్రాఫిక్ పోలీసువారు ఆగోస్టుకి నిర్ణయించిన కార్ల వేగానికి చాలా తక్కువ లోనే ఉంది.

ఉద్యోగం క్రితం అరవంద రూపాయలు జుంగ్రానాకింద చెల్లించేసు డ్రైవరు. అతనికి ఒక పెళ్లాం, అరడజను పిల్లలూ ఉన్నారు. నెలకి నలభైరూకల జీతం ఉంది. అతని "మోటారు"

అకస్మాత్ జాగ్రత జాగ్రత!!

మోటార్ని ఎంతో జాగ్రత్తగా నడిపించుకువస్తోన్న డ్రైవర్ కళ్లముందు నల్ల మేక అకస్మాత్తుగా మెరుపులా మెరియాడం జరిగింది.

వంగున్న మనిషి వంగోవడంచేత డ్రైవరు కంటపడ్డం జరిగింది కాదు.

స్టీరింగు చటుక్కున తిప్పేడు డ్రైవరు.

మేక కౌగలించి పడవంగుకు అతనింకా నిట్టూర్చుకుండానే - కొబ్బరికాయ కొట్టిన చప్పుడు.

అరె ఉరె అగ్ర!

ఓరె ఆగు ఆగాపు చప్పేరు.

కారాగింది. డ్రైవరు దిగేడు. జనం మూగేరు.

ప్రాణం ఉందా ... ఏమిటేమిటి ... అయ్యయ్యో... చచ్చిపోనాడ్రా... ఆస్పత్రి .. పగిరం... రాక్షం లేదు.. క్విక్, హాస్పిటల్, అర్జంట్ .. మనిషి పాలికేడు ... రాముడా .. శివశివ . నంబరు నోట్ చెయ్యండి... కాల్ ద పోలీస్...డర్ట్ బగర్ ఆఫ్ ఎ డ్రైవర్ని పట్టుకొండి...హాస్పిటల్, అర్జంట్ ...ఏమిచెప్పిండీ ... ఓలమ్మో ... ఘోరంగా.. ఏంచేద్దాం ..గెటవుట్ యూ ఫూల్ .. మున్సిపల్ కంపే...ఇంకేముంది... చచ్చిపోగూడదూ!!...తల పగిలేక ఇంకా ఉంటాడా....ఎవరువారు...ఎవడువాడు... ఏవండీ వాడూ .. శ్రీరామచంద్ర... లేచిన వేళావిశేషం .. కారెవడిది ... లింజనీరు గారిది.. డ్రైవరేడీ ..ఎవడువాడు...ఇంక వాడి పనుంది ... నామీదకి ఎక్కి పోవలసిందండీ కాదా ... బ్లడీ రాస్కెల్ ... వంద్రటుక వాసిలోకి తప్పిపోయింది.. అమ్మో అని పలుకు లేదు ... చచ్చిపోయేడు ... డ్రైవరుగారు తప్పు లేదు.. ఓలమ్మో ... నీకేం తెలుసు...ఊరుకో.. ఎవడో పాపం... క్లీనింగ్ కెళ్లేయ్.. కొన్ని పనికుర్లగాల .. మీరంతా గగ్గోలుగా...పాపం! డ్రైవరుగారు కాపడేసేరండీ . నో యూసా! హియాజ్ డెడ్ ... డెడ్ ఏజ్ ఎ డోర్ మేడ్!...ఆదోంగ మేక ఇంతపనీ చేసిందండీ ...ఆహా! ... నాను సూస్తుండాను గానా మరి...అరె! మేకా! ... మేకట మేక... మేకు సుచ్చుకుందా? ... ఎవరికి ...

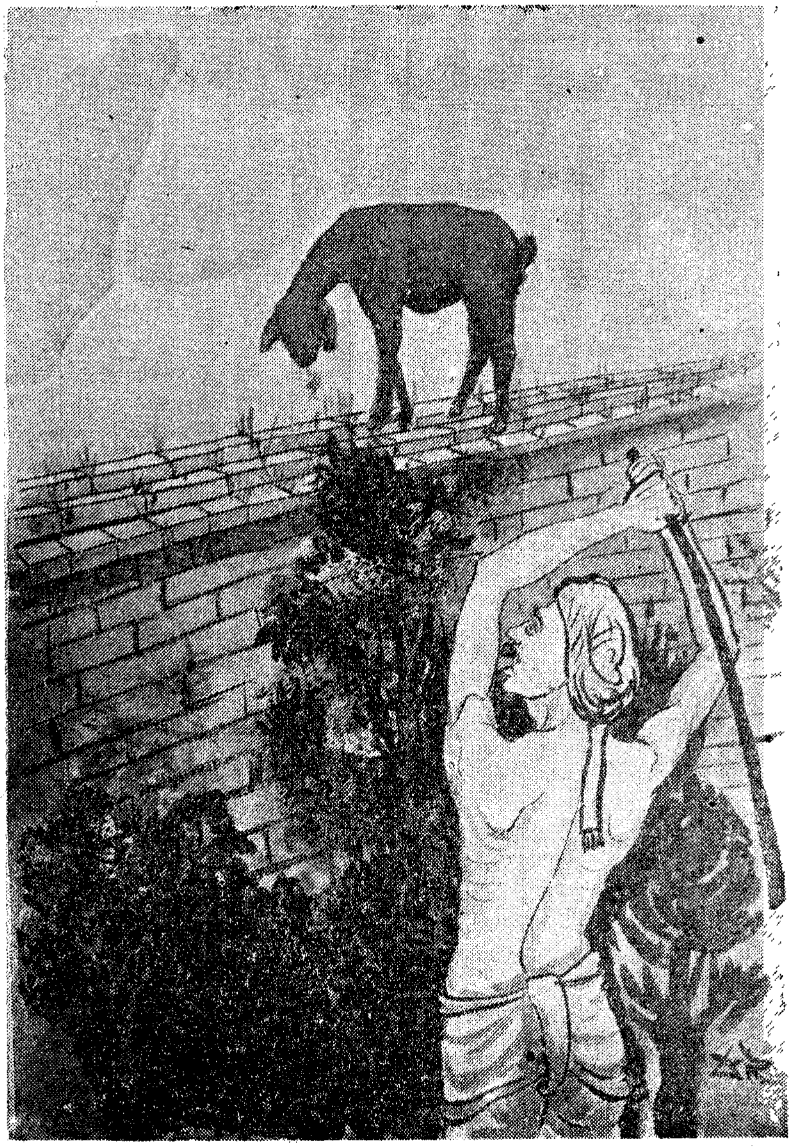

ఎక్కడెక్కడ ... దూరంగా నాకికా డ్రైవరూ... డ్రైవరెవరో చూపించురా... నన్ను ముందుకి వెళ్లనివ్వండీ ... కాలు మ్పుసేసినాడ్రా ..ఎవడ్రా.. డబుల్ యూ ఫూల్ ...అగ్రోసి... బ్లడీ బగర్ .. ... మేక...నెప్పన్నగారి మేక. ఎగదా కొంచెం, నల్లది.. మేకా లేదు గికాగు... మేకు ఎక్కడండీ ఉంది.. నీకేమిరిక... మేకండీ నల్లమేక . నాను సూసినాను గానా మరి.. అననండీ నేనుండాగూనేసు ఇక. ఆల్ డ్యామ్స్ గడ బ్లడీ గోక్... కాబూ తనుకు గూనేరు కదా . . గూనేనయ్యా, నీకేం ఫర్వాలేదు ..నోటికి వచ్చేలేస్తే కిక్కు కిందికి దిగుతాయి...రాబామీద చూడ్రా.. ఒలే మా లచ్చి...ఓరి పాలిగా.. ఆ మేకని తప్పిద్దామనుకున్నానండీ సార్ సార్ బాబ్బాబు అది నిజం నాపిల్లలసాక్షిగా చెప్తున్నా...హి మస్ట్ బి టేకెన్ టు ది హాస్పిటల్ ... నామీద ఎక్కిపోవలసిందండీ ..గిమకొన్నప్పుడు ... గూలేనప్పుడు... నీకేం సగ్గులేదయ్యా ... ఆ మేక ఒంటిగనీ చెప్పండండీ...చెట్టు మేకాకి మెంగగాకి...అబ్బె, నల్ల మేకండీ.. ఏలాగు పోనాగు, కరగు మానీకం ఒచ్చి పడిపోనాగే...చాల ప్రాణం పోయె...ఏపే పోలీగారొచ్చేడీ... మంది నాలుగ్గు ఏడీ... తొక్కి మూక .. గతం ... హమ్మా ... ఏమయిందండీ ... వంద్రటుక వాసిలోకి ... ఆహా మగదా.. నల్ల మేకయ్యా అని సెప్తే ఇంకేటయ్యా...ఏముంది...అక్కడ భయా

(55-వ పేజీ చూడండి

కవ పరువును తానే బయటపెట్టుకొని అప్రతిష్ఠపాలై తన్ను తానే గాడిదమీద ఊరేగించుకొన్నంత జీవప్రాయశ్చిత్తం చేసికొన్నాడు. అటువంటి వాడు "చారుశీల గుణ వర్ణన మర్మము గా"దని గ్రహించి, తన "చారుశీల గుణ వర్ణనమును" తానే గర్హించియున్నాడు. లోకమంతా మహాత్ముడనుకొని మంగళహారతులు తనకు యిస్తూ ఉన్న సమయంలో ఆ మహాత్ముడీ పని చేశాడు. అటువంటి మహోన్నత గౌరవ పర్వతశిఖరమునుంచి తన్ను తానే క్రిందకు పడద్రోసికొన్నాడు. "ఉరుతర పర్వతాగ్రమునుండి దృఢంబగు రాతిమీద ద్రెళ్లి కాయము పాతంబుగ జేయుట మేలు" అనే మాట అక్షరాలా జరుగవలసిన ఆత్మశిక్ష కాదు - ఆత్మహత్య కాదు. కాని, మహాత్ముడు తన ఆత్మకథలో గ్రంథస్థము చేసి అక్షరరూపంగా తన చారుశీల గుణ వర్ణనమునకు తగిన ఘోర దండనలను తానే విధించుకొన్నాడు. ఆ విధంగా, తన చరిత్రను తానే ఉన్నదున్నట్లుగా మూసలో పోసి అగ్నిపరీక్షలలో పెట్టి కరగించి, మురికిని వెలికి దీసి, తన బంగారమును పదార్వన్నె పసిండి చేసి సత్యతేజుడై ప్రకాశించాడు. అటువంటి మహాత్ముని పవిత్రనామమును లోకము సువర్ణ సువర్ణములతో లిఖించి పూజిస్తుంది. అంతేకాదు. అటువంటి పవిత్ర హిరణ్య తేజుడు, ఇత్తడిని బంగారం చేయగలడు. ఆయన మన్ను ముట్టితే పొన్ను అవుతుంది. కోతులచేత వారధి కట్టించగలడు. పచ్చి పఠానులను ప్రహ్లాదులుగా మార్చగలడు. ఆయన అంతర్వాణి ఆయనకు రాణి అవుతుంది. ఆయన ముట్టినది ముత్యం. ఆయన చేబట్టినది సత్యం. ఈ సత్యమే నిత్యం జయిస్తుంది కనుక "గాంధీ మహాత్మాకీ జయ్" అని నోటినిండా అరచినప్పటికీ "సత్యమేవ జయతే" అని చాటించినప్పటికీ, భాషాభేదమే గాని భావభేదం లేదు. అటువంటి ఆత్మసత్యం తెలిసిన ఆత్మజ్ఞాని కావాలంటే—

"చారుశీల గుణవర్ణన మర్మము కాదు జూడగన్" ★

పాప

"రవి"

ప్రొద్దు ప్రొద్దుటలేపి
మొగము కడిగించి
తలదువ్వి బొట్టెట్టి
చలిది తినిపించి
చక్కగా లాగూను
చొక్కాను తొడిగి
పలక, బలపము యిచ్చి
బడికి పొమ్మంటె
అమ్మ నేనా బడికి
అరుగనన్నాడు
మూడు రెండ్లారని
మొన్న జెప్పారు.
రెండు మూళ్లారని
రెట్టించె నిన్న.
మేష్టారికసలేమి
చదువు రాదమ్మ.
అందుచే ఆ బడికి
నే నరుగనమ్మ

★ నల్లమేక ★

(7-వ పేజీ తరువాయి)

"కహారే...మళ్ళీ తొక్కేసినాడా..డాబా హైడ చూశావురా...ఆడదా మగదా ... వాడిలా ఒంగున్నాడండీ .. మేక ఇలా ఉరికిందండీ ..అవునండి మా గోడమీంచే గెంతిందండి...అదిగో అతను కూడా చెప్తున్నాడు...నీకేం పర్వాలేదయ్యా...రామ రామ...గుడ్ గాడ్...బాబ్బాబు నాపిల్లల సాక్షి...

అఫీసరుగారి ప్రాణం పోయిన నౌఖర్ని ఆస్పత్రికి తీసుకువెళ్ళేరు. డ్రైవరు పోలీసు వారి చేతుల్లోకి వెళ్ళేడు.

తోటమాలీనీ, మోటారుకారునీ, చావుని తప్పించుకొన్న నల్లమేక ఎక్కడో బలుసాకు తింటోంది.

ఒక మేకని చావునుంచి తప్పించబోవడం ఒక మనిషి చావుకి కారణం అయిందని సాయంకాలం అయేసరికి ఊరంతా తెలిసింది. ఈరీతిగా ప్రమాదం జరిగిందని విన్నవారిలో కొంతమంది చనిపోయిన వాడికోసం విచారించేరు. కొంతమంది డ్రైవరుకోసం విచారించేరు. మేక బతికినందుకు మాత్రం ఎవ్వరూ సంతోషించలేదు.

ఈలోపున—

రోడ్డుమీద ఎవరైనా అక్కడ ఆగ భయం; ఏదైనా కొద్దిగా అయినా నల్లగా ఉంటే మేకరా భయం; తోటమాలీ "అదిగో అదిగో అదేనండి ఆ మేక" అని అందరకీ చూపిస్తూ వస్తున్నాడు తోట గేటుదగ్గర దారి కాసి నిల్చొని.

అతనలా కేక వెయ్యగానే అందరూ ఆగిపోతున్నారు.

మనిషి ప్రాణం తీసిన మేకని చూడ్డానికి ఎవ్వడాగడు?!

సాయంకాలం అయిదున్నర గంటలకి అదేరీతిగా,

"అదిగో బాబు! అదేనండి ఆ మేక" అని దార్న పోయేవారికి చూపించేడు ఒక మేకని తోటమాలి.

ఆ మాటకి, ముగ్గురు కూలిమనుష్యులూ, ఇద్దరు పెద్దమనుష్యులూ, నలుగురు చిన్నపిల్లలూ, తపీ మని ఆగిపోయి, అలానే నిల్చుండిపోయి, విస్తుపోయి చూసేరు.

ఇంతమంది ఆగినందువల్ల మేక కూడా ఆగిపోయింది.

మేకని చూడ్డానికి ఆగిన ఇద్దరు పెద్ద మనుష్యుల్లోనూ ఒకడు "సెమీసూటు" వేసుకున్నాడు. ఎత్తుగా ఉన్నాడు.

కలెక్టరాఫీసు గుమాస్తా, తాలూకాకచేరి హెడ్ క్లార్కు, ఇన్షూరెన్సు ఆఫీసు అసిస్టెంటు, ఇంజనీరు మరియు కంట్రాక్టరు, పేరుపడ్డ వకీలు, డబ్బు గణించిన బారెట్లా, రయిజింగ్ అడ్వకేట్, షికారువెళ్ళే సబ్ జడ్జి, నడవడమే కసరత్తుగా పెట్టుకున్న ఫస్ట్ క్లాస్ మేజిస్ట్రేటు, ఇప్పటికి ఇద్దరే రోగుల్ని చంపిన డాక్టరు, ఆపరేషన్ చేసే ఛాన్సుకోసం ఆర్నెల్లనుంచీ కాసుక్కూర్చున్న హౌస్ సర్జన్, పాఠాలు చెప్పగలిగిన టీచరు, పాఠాలు చెప్ప నిష్టం లేని ప్రొఫెసరు, రిసెర్చి స్కాలరు, అమెరికా వెళ్ళదల్చుకున్నవాడు, రష్యాగురించి బాగా తెలిసినవాడు, ఇంగ్లీషులో రామాయణం చదివినవాడు, టైమ్ ఉంటే వేదాల అంతు కనుక్కోగలిగినవాడు, హూణ భాషలో అనర్గళంగా మాట్లాడగలిగినవాడు, సంఘటనకోసం ఎదురుచూసే షార్ట్ స్టోరీ

నపుంసక తైలం

అంగనరములు బలహీనత చెంది చిన్నదైన తిరిగి యథాప్రకారమై పూర్తి సౌఖ్యమను భవించుటకు 48 ఏండ్లు ప్రఖ్యాతి చెందిన గ్యారంటీ మందు. 1 సీసా రూ 10/-లు. వి. పి. రూ 1-4-0

కావలసినవారు 1/4 ముందుగా పంపేది.

డా॥ రత్నం సన్సు మెడికల్ హాల్,
మలక పేటబిల్డింగ్స్, హైద్రాబాదు-దక్షన్

నల్లమేక

రైటరు, మవుంట్ ఎవరెస్టు ఎవరెవరెక్కారో నిద్రలో కూడా చెప్పగలిగినవాడు, అరే అరే అసెంబ్లీ మెంబరు, అబ్బో అబ్బో పార్లమెంటు సభ్యుడు, పాశ్చాత్య సినీతారని తప్పించి మిరోకర్ని పెళ్లాడనని పట్టుపట్టినవాడు, పోలీస్ "డిక్టీ సూపర్నెంటు" సెలక్షన్‌కి వెళ్తూన్నవాడు, ఐ. ఏ. ఎస్ పరీక్షలో తప్పబోతూన్నవాడు.

ఎవడైనా కావచ్చు అతను.

అంటే అతగాడు నేలని విడిచినవాడు. సాముచేయడం రానివాడు. ఎక్కువగా చదువుకొన్నవాడు. ఉన్న మతి పోయినవాడు.

ఆ పెద్దమనిషి తనతో వస్తోన్న రెండవ పెద్దమనిషితో :

"మనిషి చచ్చినందుకు విచారిస్తున్నారే! గాని ఈ మేక బతికినందుకు ఒక్కవెధనైనా సంతోషించేడా?!"

అని చెప్పి తన చమత్కారానికి తెగ సంతోషించి, మేలురకం నవ్వుల్లో మొదటి రకం నవ్వు నవ్వేడు.

అందుకు ఆ రెండవ పెద్దమనిషి :

"అయ్యో! తమకి మేకయెడల ఉండే సానుభూతి మనిషియెడల ఎల లేదు?" అని ప్రశ్నించి, చీవాట్లు పెట్టి, చెప్పుతో కొట్టక, మీదుమిక్కిలి "ఐసే, న్యూ నార్ యూ నాట్ విటీ! మాంచి గమ్మత్తుగా చెప్పేవు స్మా! నాకా విషయం తట్టనే లేదు" అని ఎంతో మెచ్చుకొని మేలురకం నవ్వుల్లో రెండవరకం నవ్వు నవ్వేడు.

తోటమాలీ చూపెట్టిన మేక గర్భం ఉన్నట్టి నల్లటి ఆడమేక. వాళ్ళంతా తన వైపు అలా అమర్యాదాగా చూడ్డమే కాకుండా, వెకిలిగా నవ్వడంతో ఆ ఆడమేకకి చాలా కోపం వచ్చి, "ఛీ ఛీ! ఈ మనిషి వెధవలకి బుద్ధీ జ్ఞానం లేనే లేదు. చివరకి, మర్యాదా, మప్పితం కూడా మర్చిపోతున్నారే ఈ వెధవలు ఛీ ఛీ" అని ఈసడించి తిట్టుకొని, "వీళ్ళకి సిగ్గూ లజ్జా లేకపోతే నాకయినా ఉండొద్దా" అన్నట్టుగా తన తోకని బాగా కిందకి దించుకొని, సాధ్యమైనంతమట్టుకు పొదుగు చాటు చేసుకొని, అపరిస్థితుల్లో వీలయినంత గాంభీర్యం తెచ్చుకొని వడిగా నడిచి వెళిపోయింది వాళ్ళకి దూరంగా దూరంగా. ★

ముచ్చటగా ముగ్గురు

(33-వ పేజీ తరువాయి)

పడ్డాం కాని - మా అదృష్టవశాత్తు అక్కడ గట్టుమీద తిరుగుతున్న మనుష్యుల్లో కొందరు శవం తాలూకు తదనంతర క్రియలబాధ్యత తమపైన వేసుకొన్నారు.

ఆమె జీవితగాథనుగూర్చిన దిగువ విశేషాలు మాకు తరువాత తరువాత తెలిశాయి. ఆకథలో కొత్తదనం ఏమీ లేదనుకోండి. ఇలాంటి కథలు అన్నింటిలోలాగే యీవిడకూడా ఎవరినో నమ్మి మోసపోయింది. ఆమె తెలిసో, తెలియకచేసిన ఆ ఒక్క తప్పిదానికి అయినవారూ కానివారూ ఆమెను అతిహీనంగా చూసి బ్రతకటానికి చోటు లేకుండా చేశారు.

దయమాలిన సంఘంతో ఒంటరిగా పోరాడలేని యీ అశక్తురాలు నానాటికి జీవితంలో అధఃపతితురాలైంది. కొంతకాలం పాటు రోజుకి పన్నెండు గంటలు చొప్పున ఎక్కడో పనిచేసి, వారానికి పన్నెండు షిల్లింగులు సంపాదించి, అందులో ఆరు షిల్లింగులతో కడుపున పుట్టిన బిడ్డను పోషించి మిగిలిన ఆరు షిల్లింగులతోనే జీవయాత్ర కొనసాగించాలని చూసింది. ఈరోజుల్లో జీవయాత్ర సాగటానికి వారానికి ఆరుషిల్లింగులు ఏం చాలుతాయి?

చివరికెప్పుడో ఒక రోజున ఆమెకి జీవితంమీద చిరాకు వేసివుంటుంది. అంధకార బంధురమైన భావి జీవితం ఆమె ఎదుటనిలిచి వికటాట్టహాసం చేసివుంటుంది. కడసారి ప్రయత్నంగా ఆమె ఎరిగివున్న ప్రతి ఒక్కరినీ తనను బ్రతికించమని అర్థించివుంటుంది. కులటల జాతిలో చేర్చబడిన ఈ అభాగ్యురాలిని ఎవరూ కనికరించలేకపోయారు. ఆమెకే ప్రాణం విసిగి, కన్నబిడ్డను కడసారి కౌగలించుకొని, కన్నీటితో జలక మాడించింది. చివరికి మిగిలిన ఏ అణా కానో పెట్టి ఒక చాకొలెట్ పొట్లం కొని ఆబిడ్డ చేతులో పెట్టి, తాను 'గోరింగ్' గ్రామం చేరివుంటుంది.

ఆవిడ జీవితాంతంవరకు మోసుకు తిరిగిన స్మృతులకి రంగస్థలం ఈ 'గోరింగ్' గ్రామం కాబోలు. నాటి పగటి సమయమంతా ఆమె విషాదభారంతో కృంగిపోయిన మనస్సుతో నదీతీరాన్నే తిరిగివుంటుంది. లోగడ ఆవిడ అవ్యక్తంగా ఏ మోదఖేదాలనైతే అనుభవించిందో, ఆ ఘట్టాలన్నిటిలోనూ మూగసాక్షిగా మెలగిన ఈ నదీమతల్లికి, ఆమె, ఆ మునిమాపువేళ, చేతులెత్తి నమస్కరించి వుంటుంది. బాధలతో బరువెక్కిన తనతలను నదీమతల్లి గుండెలపై ఆనించి వుంటుంది. ఆతల్లి తన చల్లని చేతులను చాచి, వ్యథితహృదయయైన ఈ అమాయికురాలిని తనలోనికి ఆహ్వానించి ఈజీవి అనుభవిస్తున్న ఆవేదనలన్నిటికీ ఒక్కసారిగా భరతవాక్యం పలికి వుంటుంది.

ఆ అమాయకురాలు బ్రతుకులోనూ పాపం చేసింది: చావటంలోనూ పాపమే చేసింది. ఈ విధంగా పాపంచేసిన వారు యింకా ఎవరైనావుంటే వారందరినీ క్షమించమని కరుణామయుడైన ఆ భగవంతుని పరిపూర్ణ విశ్వాసంతో ప్రార్థిస్తున్నాను.

(ఇంకా వుంది.)